

**LÄNSSTYRELSEN**  
**Malmöhus län**  
**Miljövårdsenheten**  
**Bd A Larsson**  
**040 - 14 60 52**

BESLUT

1993-05-11

231-16183/92  
 1281-223

Delg kv

**Fastställelse av skötselplan för naturreservatet  
 Skrylle i Lunds kommun**  
 (2 bilagor)

Lunds kommun, Park- och naturförvaltningen, har utarbetat förslag till skötselplan för naturreservatet Skrylle i Lunds kommun. Reservatet bildades den 11 maj 1993.

Statens naturvårdsverk, Lunds kommun, berörda myndigheter, Skånes naturvårdsförbund och sakägare har yttrat sig över förslaget.

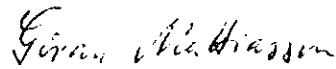
---

**LÄNSSTYRELSENS BESLUT**

Med stöd av 9 § naturvårdsförordningen fastställer länsstyrelsen, utom tillhörande bilagor, skötselplanen 1993-05-11 för Skrylle (bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (miljö- och naturresursdepartementet), se bilaga 2.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit naturvårdsdirektör Göran Mattiasson, beslutande, länsantikvarie Carin Bunte och byrådirektör Anders Larsson, föredragande.

  
 Göran Mattiasson

  
 Anders Larsson

Bilagor

1. Skötselplan för Skrylle, 1993-05-11
2. Hur man överklagar

Postadress

205 15 MALMÖ

Telefon

Växel 040 - 14 60 00

Expedition 040 - 14 60 84

Telefax

040 -14 64 94

LÄNSSTYRELSEN  
Malmöhus län  
Miljövårdsenheten  
Bd A Larsson  
040 - 14 60 52

## BESLUT

1993-05-11

## BILAGA 1

231-16183/92  
1281-223

## SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SKRYLLE

## 1 ALLMÄN BESKRIVNING

1.1 Uppgifter om naturreservatet

**Namn:** Skrylle

**Skyddsform:** Naturreservat

**Beslutsdatum:** 1993-05-11

**Kommun:** Lund

**Socken:** Hardeberga, Dalby

**Fastigheter:** Dalby 10:3, 11:12, 57:1, 60:1 (del av),  
62:10  
Hardeberga 2:36, 4:5, 4:12, 13:5, 13:7,  
23:1  
Kroneborg 1:9 (del av)  
Rögle 3:4, 3:14, 3:16, 3:18, 3:20, 3:22,  
3:24, 3:26/27, 3:29, 3:30 (del av),  
3:33, 3:35, 3:36, 3:47, 3:49, 3:50,  
Sjöstorp 4:3, 4:5, 8:11, 8:17, 8:19,  
11:13, 11:15, 12:7, 12:8, 12:10, 12:11,  
12:12, 12:13, 12:14, 12:17  
Tygelsjö 3:6, 5:5, 5:9  
samt samfällda vägar och torvjord

**Servitut:** Väg- och ledningsservitut till förmån för  
fastigheter enligt förteckning i bilaga 1 till  
skötselplanen

**Nyttjanderätter:** Upplåtelser och avtal i enlighet med  
förteckning i bilaga 1 till skötselplanen

**Läge:** Ett större område mellan Dalby, Södra Sandby  
och Hällestad

**Topografisk karta:** 2C Malmö NO

**Ekonomisk karta:** Lund 2C:46, Torna Hällestad 2C:49

**Registerkarta\*:** 2C4i Kyrkheddinge, 2C4j Dalby  
2C5i Hardeberga, 2C5j Södra Sandby

\*Lunds lantmäteri tillämpar annan  
bladindelning

Postadress

205 15 MALMÖ

Telefon

Växel 040 - 14 60 00

Expedition 040 - 14 60 84

Telefax

040 - 14 64 94

LÄNSSTYRELSEN  
Malmöhus län  
Miljövårdsenheten  
Bd A Larsson

## BESLUT

## BILAGA 1

1993-05-11

231-16183/92  
1281-223

|                              |                                                                                        |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Avgränsning:</b>          | Området är på kartan markerat med svart streckad linje.                                |
| <b>Areal:</b>                | Ca 565 ha varav ca 550 ha landområde                                                   |
| <b>Naturvårdsförvaltare:</b> | Lunds kommun                                                                           |
| <b>Bevarandemotiv:</b>       | Rekreation och friluftsliv, markhistoriska, geovetenskapliga, botaniska och zoologiska |
| <b>Planförfattare:</b>       | Janne Johansson, Nils Engleson, Park- och naturförvaltningen i Lunds kommun            |

## 1.2 Natur- och kulturförhållanden

### Beskrivning av området

Skrylleområdet är ett välbesökt skogsområde beläget mellan Dalby, Södra Sandby och Hällestad. Det ligger på en nordvästlig utlöpare av Romeleåsen.

Berggrunden består till större delen av gnejsrika bergarter och av kambrisk sandsten. Ett flertal diabasgångar genomsätter den övriga, äldre berggrunden. De lösa jordlagren, huvudsakligen bestående av något leriga moränjordar, har tillsammans med berggrunden skapat ett oregelbundet och kuperat landskap. Den i regel näringsfattiga moränen är den bakomliggande orsaken till områdets markanvändning både idag och historiskt sett.

### Markanvändning

Kunskapen om områdets utseende och användning bakåt i historien är av mycket varierat slag. Enligt bevarade lantmäteriakter framgår det att skogar som innehöll tätt med både ung och gammal bok och ek fanns i området i början av 1700-talet. "Wildebahnen" är en använd beteckning om dessa lite avsides liggande skogar.

Namnet "Skrölle skog" finns på en karta från 1753 och därmed betecknas ett större markområde öster om landsvägen mellan Dalby och Sandby. Några uppgifter från denna karta förtjänar att omnämnas. På flera ställen förekommer kärr "med ahlebuser" - bl a i det centralt liggande "Ula kärr". Man kan onekligen misstänka att skottskogsskötsel i någon form har bedrivits. På två ställen på kartan finns beteckningen "Stänckesböke". Ordet är sannolikt synonymt med våra dagars vresbok.

1776 skriver Carl Rubens i anslutning till upprättandet av "Charta över Skrylle skog" att vad *"sielfva Skrölle skog beträffar befinnes den merendels vara förhuggen, undantagandes hvarest Skogen är något tiockare och mera i behåll. Den öfriga Fäladen är merendels öfveralt Tuvig och Måsslupen med ljung, sten och något smått Ene bevuxen."*

Den tidigare mer eller mindre lövskogstäta utmarken blev under 1700-talet efterhand alltmer gles och uthuggen. Behovet av ved och virke var stor i den omgivande slättbygden och när vi snart kommer till skiftenas tid, i början på 1800-talet, betecknas allra största delen av detta Skrylleområde som utmarksbete, som fäladsmark. Men i denna av överbefolkning starkt pressade tid utnyttjades vissa delar av fäladen även för slätter. Exempelvis anges ett större område väster om Landsvägen, kallat "Yssna kärr", med beteckningen "ängvall". Området verkar emellanåt haft en öppen vattenyta.

"Skrullebackarna", ett höjdområde OSO Skryllegården, kan stå som modell för denna tid och beskrivs i skifteshandlingarna för Sjöstorps by på detta vis: *"Skrullebackarna mycket högländ trakt bestående bergig och stenbunden grusjord likväl tjenlig till bete.....dito backvall mycket högländ och sluttande i söder och vester..... beväxt med ljung och Ene dock duglig till bete."*

De öppna fäladsmarkerna började planteras igen med skog under andra hälften av 1800-talet. Efterhand blev det framförallt gran som odlades. Fram till idag har nästan hela det avgränsade området beskogats och för stora områden är det andra generationen gran som nu täcker marken. Den mycket svåra storm som 1967 drog fram över Sydsverige åstadkom väldig förödelse i Skrylleområdet. Detta är bakgrunden till att stora delar av dagens skogsbestånd är nästintill likåldrigt.

Norr om Rögge dammar ligger en nu avslutad och efterbehandlad avfallsdeponering. I området finns dock kvar en välordnad återvinningscentral för grovsopor och trädgårdsavfall.

### Vegetation

Skrylleområdet är idag beväxt med skog över i stort sett hela området. Bortåt 60% utgörs av barrskog, huvudsakligen gran, vilket fört med sig ett i regel mycket sparsamt och torftigt busk- och fältskikt.

Lövskogen består framförallt av ek och bok, men bestånd med ask, al och björk förekommer, liksom blandbestånd. Björk inblandat i granbestånd förekommer ganska rikligt på några håll.

Den övervägande näringsfattiga jorden medför att det är hedartade skogstyper som utbildats. Kärr och fuktigare till friskare marker ger dock upphov till ett mer varierat fältskikt. Kambräken, klockgentiana och skogsknipprot är exempel på hotade och/eller skyddsvärda arter.

De förekommande naturtyperna finns grovt redovisade på en översiktlig vegetationskarta (karta 1).

### Djurliv

Rikliga bestånd av klövvilt finns i området. Det är framförallt rådjur och i någon mån dovhjort som man kan stöta på, men även enstaka älgar uppehåller sig i trakten.

Skogarnas trädslagssammansättning spelar stor roll för förekomsten av olika fågelarter. Arter som trastar, mesar, sångare, grönsiska, gärdsmyg, morkulla, gröngöling, spillkråka och nötkråka kan noteras.

I Rögle dammar inplanterades omkring 1915 flodkräftor på rekommendation av Lunds universitet. Kräftbeståndet utraderades genom kräftpest 1964. I slutet av 1960- och början av 1970-talet gjordes massiva inplanteringar av signalkräfta. I dammarna förekommer även goda bestånd av den sällsynta groplöjan. Bland övriga förekommande fiskarter kan nämnas bl a abborre, braxen och mört.

De ryggradslösa djuren, bl a insekter, skalbaggar och mollusker, är dåligt kända.

### Vatten och vattendrag

Inga naturliga vattenytor finns idag kvar i området. Yssna kärr är numera dikat och beskogat. Den på 1799 års skifteskarta uppgivna "Giuta sjö" finns ej heller längre. Däremot finns det dammsystem som går under beteckningen Rögle dammar kvar och är idag ett uppskattat utflyktsmål för den fiskeintresserade. Mellan åren 1873-1977 ingick dessa dammar som ett led i vattenförsörjningen av Lunds stad. En badsjö håller på att färdigställas i det s k Bergquistska brottet, i samband med det efterbehandlingsarbete som pågår efter den avslutade bergtäktverksamheten.

Mindre vattendrag finns på flera håll i området. Huvudsakligen är det kärr och våtmarker som dränerats och vattnet därifrån har kanaliserats i ett antal raka skogsdiken

### Kulturhistoriska minnesmärken

Skrylleområdets historia som flerhundraårig utmark märks inte minst genom de otaliga, ofta prydliga, stengårdsgårdarna. Dessa ligger ofta som gränsmurar mellan olika byar eller socknar, men även som inhägnader av det fåtal åkrar som togs upp här på utmarken.

Speciella rågångstenar och minnesmärken finns, t ex Klackestenen och Breda stenar. De namn på höjder, våtmarker mm som finns upptagna på gamla kartor och i andra lantmåterihandlingar utgör i sig ett viktigt kulturarv.

### Spår, leder och det rörliga friluftslivet

Friluftsförbundets Lundaavdelning har sedan länge organiserat det rörliga friluftslivet i området. I och med att en basanläggning, Skryllegården, fick sin nuvarande centrala placering, har antalet årsbesökare ökat kraftigt och uppgår numera till mellan 4-500.000.

Olika motionsspår utgår från Skryllegården, liksom ett handikappanpassat elljusspår. Genom området går också Skåneleden. På karta 4 har befintliga spår redovisats översiktligt.

I samband med uppförandet av Skrylle Naturum har dels en naturstig och dels en vandringsled mellan Dalby Söderskog och Prästaskogen färdigställts.

Det stora antalet spår och leder i området gör att man lätt tar sig fram. Men även utanför anlagda stigar och vägar kan man i regel röra sig utan besvär om man undantar vissa ännu ganska täta ungsöksbestånd.

### Riksintressen och kommunala planer

Hela det nu aktuella Skrylleområdet är av riksintresse både för friluftsliv och naturvård. Det ingår dels i "Område av riksintresse för friluftsliv i Malmöhus län, F6 Romeleåsen; Lunds kommun", dels i "Område av riksintresse för naturvård i Malmöhus län, N32 Hardeberga-Södra Sandby-Dalby-Krankesjöområdet; Lunds kommun".

Området har också uppmärksamats i kommunala planeringssammanhang. Således finns bl a för området av kommunfullmäktige antagen översiktsplan och markvårdsplan.

#### 1.3 Kommunikationer

Skrylleområdet kan lätt nås med olika kommunikationsmedel. Landsvägen mellan Dalby och Södra Sandby tvärs området. Man kan också komma in i området längs den väg som passerar Rögge dammar eller den som går förbi Billebjer. Bussar går mellan Dalby och södra Sandby med hållplats nära infarten till Skryllegården. En cykelväg går parallellt med vägen mellan Sandby och Dalby med anknytning till Skryllegården. De östra delarna av området kan nås till fots från naturreservaten Prästaskogen, Gryteskog eller Måryd.

## 2 FÖRESKRIFTER

- A. *Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet*

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 uppföra ny byggnad eller annan anläggning
- 2 plantera eller så träd, buskar eller andra växter
- 3 avverka skog, träd eller buskar
- 4 jaga under veckoslut och helgdagar
- 5 bedriva täktverksamhet i någon form
- 6 vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär såsom att spränga, borra, gräva, schakta, utfylla eller dika
- 7 borttaga eller skada stengårdsgård, odlingsröse, minnesmärke o d
- 8 anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar eller liknande
- 9 använda kemiska bekämpningsmedel
- 10 sprida gödselmedel på fäladsmark
- 11 dra fram mark- eller luftledning

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan. Bestämmelserna skall ej heller utgöra hinder för åtgärder i samband med drift och underhåll av befintliga ledningar tillhörande kommunens gas-, vatten- och avloppsnät, televerket eller eldistributör eller för övningsverksamhet som bedrivs av försvarsorganisationen.

Byggnation för friluftsändamål i anslutning till Skryllegården, Skryllesjön och Rögle dammar kan efter prövning tillåtas av länsstyrelsen.

- B. *Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång*

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

- 1 utmärkning av, skyltning till och upplysning om reservatet
- 2 anordnande och upprätthållande av parkeringsplatser, motionsspår och vandringsleder enligt fastställd skötselplan
- 3 röjning, gallring, avverkning och föryngring i skogsmark samt erforderligt hänsynstagande till skyddsvärda och hotade växt- och djurarter så som närmare anges i fastställd skötselplan
- 4 tidigarelagd och senarelagd slutavverkning, som närmare anges i fastställd skötselplan

- 5 återskapande av fäladsmark, inkluderande avskogning av marken, uppsättning och underhåll av hägnader och vattningsanordning för kreatur enligt fastställd skötselplan
- 6 återskapande av vattenförhållandena i det forna Ula kärr enligt fastställd skötselplan.

C. *Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet*

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 låta hund löpa lös utan tillsyn
- 2 anordna tävlings- och träningsarrangemang utan godkännande av naturvårdsförvaltaren eller den han satt i sitt ställe
- 3 göra upp eld annat än på anvisade platser
- 4 rida och cykla annat än på anvisade vägar eller stigar
- 5 gräva, borra, mejsla, måla eller eljest skada block, levande eller döda träd, buskar och stubbar
- 6 på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande

Föreskrifter under C skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan. Föreskriften C 1 gäller ej heller i samband med jakt.

D. *Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen av reservatet*

### Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare skall vara Lunds kommun, som fortlöpande vid förvaltningen skall samråda med markägare, berörda myndigheter, länets skötselråd och naturvårdsentreprenörer. Samrådsgruppen för Skrylleområdet skall, i god tid, informeras om kommande åtgärder, som väsentligt kan inverka på området karaktär och användbarhet för friluftsliv.

### Skötselplan

- 1 Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.
- 2 Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt detaljanvisningarna i skötselplanen, som skall fastställas av länsstyrelsen.
- 3 Naturvårdsförvaltningen skall finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

### 3 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

#### 3.1 Allmän målsättning för reservatets disposition och skötsel

##### 3.1.1 Motiv och syften

Naturreseptet har tillkommit främst på grund av sin betydelse för allmänhetens friluftsliv. Kulturellt-vetenskapliga värden, mark-historiska, botaniska och geovetenskapliga, är emellertid även väsentliga motiv.

Ett av huvudsyftena med att göra Skrylleområdet till naturresept är att bevara och förbättra områdets värde som ett av Sydvästskånes viktigaste rekreations- och friluftslivscentra. Fördelen med att kanalisera många människor till marker som "tål" ett ganska stort besöksstryck är uppenbar. Genom aktiva skötselinsatser ska besökaren i framtiden få möjlighet att uppleva den för området naturliga lövskogens dominans, liksom det karga utmarksbetets karaktär.

De markhistoriska motiven stärks av friluftslivets önskemål om variation och artrikedom.

Dagens biologiska värden, såsom lokalerna för klockgentiana och skogsknipprot, ska bevaras och gynnas. Dessa värden lär också på sikt öka högst betydligt, bl a genom att några områden lämnas till fri utveckling, genom att ett tidigare kärrområde återfår sin forna vattenregim och genom att granskogen byts ut mot lövskog.

##### 3.1.2 Målsättningsdiskussion

För att främja och utveckla områdets lämplighet för rekreation och friluftsliv och samtidigt anknyta till gångna tiders markanvändning, ska efterhand delar av dagens skogar och markanvändning utbytas. Områdets användbarhet för pedagogisk verksamhet kommer därigenom att öka (förskolor, skolor etc).

Skrylleområdets karaktär har skiftat mycket under århundradena. Ek- och bokskog har vissa tider varit dominerande och under lång tid fungerade området som en stor sammanhängande utmark, fälad. Slätter och skottskogsskötsel tycks ha förekommit i vissa områden. Våtmarker som även inbegrep öppna vattenytor var förr inte ovanliga. Yssna och Ula kärr är exempel på dylika våtmarker, som under sista seklet dränerats, torrlagts och beskogsats.

Stora delar av det nu avgränsade området är idag beväxt med andra generationen gran. Granens negativa påverkan på både mark, fauna och flora är dokumenterad och detta tillsammans med områdets prekära försurningsstatus motiverar en återgång till en lövskogsinriktad framtid. Omvandlingen av granskog till lövskog ska i princip ske i samband med att granen når "mogen" ålder. Vissa områden skall dock överhållas respektive avverkas tidigare, så att större åldersvariation i de framtida skogarna skapas.

Hänsyn ska, i möjligaste mån, tas till de stormskadeförebyggande försök som Lantbruksuniversitetet utlagt i Skrylleområdet.

Ula kärrs tidigare mer vattenrika markstatus ska i möjligaste mån återställas, framförallt genom att dräneringsdikena sätts ur spel. Att återskapa en ordentlig våtmark kommer att gynna flera intressen. Dagens dominans av björk ska successivt brytas genom att klibbal med lokal proveniens planteras in.

Genom att återskapa en fälad på de högt belägna Skrulle backar skapas dels härliga utsikter söderut, dels en god bild av flera seklers dominerande markanvändning i området, nämligen utmarksbetet.

Några områden, förslagsvis de som angivits på karta 2, utväljs för fri utveckling. Detta ger fina möjligheter att studera hur ett naturskogsliknande tillstånd uppkommer, samtidigt som olika växter och djur gynnas - inte minst de alltmer hotade vedinsekterna.

Skryllesjön med omnejd ska utvecklas i enlighet med den efterbehandlingsplan som är utarbetad och beslutad. Röggle dammars möjligheter som fiskevatten ska tas till vara och den norr därom liggande gamla soptippen ska efterbehandlas färdigt i enlighet med det av Lunds park- och naturförvaltning utarbetade förslaget. Den befintliga återvinningscentralen för avfall skall vara kvar i området till dess ny lämplig lokalisering beslutats.

### 3.1.3 Målsättning

Skrylleområdets stora betydelse för rekreation och friluftsliv, dess intressanta markhistoria, dess olika biologiska värden och områdets goda pedagogiska förutsättningar, framhäver betydelsen av en väl utarbetad målsättning för disposition och skötsel av reservatet. Det är av största vikt att ovannämnda värden bevaras och förstärks, vilket bl a ska ske genom att

- 1 den idag på stora områden dominerande, planterade granskogen efterhand ersätts med ek, men att även bok, björk och klibbal gynnas
- 2 planterad tall och uppväxande bokskog får utvecklas på ett område öster om Skrylegården och att gran, som föryngras och skötes med hjälp av blädningsbruk, bibehålles på ett område som tidigare kallats Planteringen
- 3 några områden lämnas till fri utveckling
- 4 det s k Ula kärr återvinns, genom att grundvattennivån åter höjs och plantering av klibbal genomförs
- 5 en fälad återskapas på och nedanför Skrulle backar genom att den nuvarande granen och tallen förtidsavverkas och genom att området hägnas och betas
- 6 vid all skötsel av skog ska största möjliga hänsyn tas till skyddsvärd och hotad fauna och flora, till friluftslivets spår och leder, till stengårdsgårdar, minnesmärken mm och att bestående spårbildning i samband med skogsarbeten inte får uppkomma
- 7 Röggle dammar ska utnyttjas för att främja friluftsliv i form av fiske och att Skryllesjön enbart ska utnyttjas för bad och rekreation.

### 3.2 Markdisposition

Bevarandemotiven kan sammanfattas i områdets väsentliga betydelse för allmänhetens friluftsliv och betydelsen för kännedomen om landets natur.

Med dessa motiv och ovan angivna målsättningar för skötseln som grund skall reservatet med hänsyn till det framtida markutnyttjandet i stort disponeras enligt följande indelning. Observera dock att omföringen av gran till löv inte är genomförd förrän en bra bit in på 2000-talet. Markägaren avgör tidpunkt för slutavverkning av granbeståndet.

| Markanvändning                                 | Areal<br>1993 | Framtida<br>areal |
|------------------------------------------------|---------------|-------------------|
| Lövskog                                        | 190 ha        | 455 ha            |
| varav fri utveckling mot naturskog             |               | 17 ha             |
| Barrskog                                       | 280 ha        | 10 ha             |
| Blandskog (barr-löv)                           | 25 ha         | 20 ha             |
| Rögle dammar, Skryllesjön och<br>Skryllegården | 30 ha         | 30 ha             |
| varav vatten                                   | 15 ha         | 15 ha             |
| Åkermark etc                                   | 5,5 ha        | 2,5 ha            |
| Övrigt (dep.anl.,miljöstation, vägar)          | 30 ha         | 22 ha             |
| Fäladsmark                                     | -             | 16 ha             |
| Våtmark (kärr)                                 | -             | 5 ha              |

Angivna arealer är ungefärliga.

Föreslagen markdisposition finns illustrerad på karta 2. En mer detaljerad plan för markdispositionen kan utarbetas för delar av reservatet. Detta kan innebära smärre justeringar i såväl lokalisering som areal i förhållande till nu angiven markdisposition.

### 3.3 Åtgärder av allmän karaktär

#### Skötsel av skog

Skogsskötseln ska anpassas till och följa de målsättningar och den markdisposition som föreslagits ovan.

De naturvårdsinriktade skogsbruksplaner (NISP) som finns för området har inarbetats och vidareutvecklats i föreliggande plan.

Granskogen ersätts efterhand med lövskog, huvudsakligen ek men även bok, björk och klibbal. Det enda kvarvarande granbeståndet blir det som finns i det område som kallas Planteringen (se karta 2) och som skall skötas genom blädningsbruk.

Öster om Skryllegården finns ett område där tall kan planteras för att tillsammans med uppväxande löv, framförallt bör bok gynnas, skapa en blandskog, som är anpassad till friluftslivets önskemål om skydd och

omväxling under alla årstider (se karta 2). Även bibehållande av gran inom ett litet område kan övervägas.

Några områden lämnas för fri utveckling (se karta 2). Här ska lövskogen få sköta sig själv utan skogsskötselinsatser. Dock görs det undantaget att all gran i områdena avverkas så snart som möjligt.

Vissa områden ska förtidsavverkas, medan andra ska överhållas. Detta för att skapa variation i de framtida skogarna. En mer detaljerad plan för detta utarbetas senare och ska fogas till skötselplanen.

Hyggesarealerna ska begränsas och markberedning ska om möjligt undvikas. Lövträd gynnas vid röjning och gallring och bryn, lövridåer eller snår längs skogskanter och stengårdsgårdar sparas. Nydikning och skyddsdikning är inte tillåten.

Hällmarks- och våtmarksimpediment samt småbestånd av litet ekonomiskt värde men av betydelse för fauna och flora ska generellt undantas från aktiva skogsbruksåtgärder.

I terrängpartier med fuktig, översilande karaktär och/eller marker där körskador kan uppkomma ska ingen avverkning eller utforsling av virke ske på otjälad mark.

Vresbokar, individuella och säregna trädindivider, liksom döda och döende träd ska generellt gynnas och sparas.

Vid all plantering eller sådd av trädslag och buskar ska ursprunget vara inhemskt, sydsvenskt och i första hand av skånsk proveniens. I samband med nyanläggning av lövskog bör mer detaljerade anvisningar utarbetas för skötseln av plant- och ungsbogen inom varje område.

I samband med skogsbruksåtgärder ska stigar, spår och leder rensas från röjnings- och avverkningsavfall. Spår och leder skall i möjligaste mån undvikas vid utkörning av virke. Skador i en omfattning som försvårar framkomligheten för allmänheten ska lagas. Detta gäller även djup spårbildning på andra platser.

Det försöksområde med stormskadeförebyggande skogsskötsel som finns utlagt i området och drivs av Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för skogsskötsel, ska skötas enligt planerna. Undantag kommer dock att göras genom återskapandet av fäladsmarken på Skrullebackarna, ned till Ula kärr och genom att andra områden antingen förtidsavverkas eller överhålls.

#### **Skötsel av våtmark**

Ula kärr ska återskapas genom att de effektiva dräneringsdikena sätts ur funktion, så att en förhöjd grundvattennivå kan inställa sig. När dagens bestånd av i huvudsak björk avverkats, inplanteras klibbal på huvuddelen av arealen. Resterande partier lämnas för naturlig utveckling. Åtgärderna bör föregås av en mer detaljerad planering.

### Skötsel av fäladsmark

På ett område norr om Ula kärr, inkluderande Skrulle backar, återskapas ett utmarksbete av den typ som tidigare dominerat området. Gran och tall förtidsavverkas. Eventuella enbuskar och lövträd som rönn, hagtorn mm får stå kvar.

Gödselmedel eller kemiska bekämpningsmedel får ej användas i den återskapade fäladsmarken.

Området hägnas med ett rejält ytterstängsel, gärna med överliggande slana. Färistar ska anläggas på Åkestorpsvägen. Genomgångar för allmänheten på andra platser än vid färistarna anläggs där de behövs och där besöksantalet är stort. Samråd om lämpliga platser bör ske med Skryllegården.

Betesdjuren kan utgöras av får, nötkreatur och/eller hästar. Betning i kombination mellan olika djurslag är till fördel för hävden och vegetationens utveckling. Antalet betesdjur ska avpassas så att en väl avbetad och sluten grässvål erhålles. Som grova riktlinjer kan antalet nötkreatur (minst 1-åriga djur) anges till 7-8 djur medan en fårbesättning kan uppgå till 20-talet tackor (exkl lamm). Arealen är ca 16 ha. Betesbeläggningen bör beräknas noggrannare när restaureringsfasen genomförts. Avtal om betesdriften bör tecknas med lämplig djurhållare.

### Skötsel av vatten och vattendrag

Rögle dammar sköts främst med inriktning på ett fungerande fritidsfiske. Skryllesjön, som efterbehandlas i anslutning till en särskild täktplan, skall kunna användas som en badsjö.

Under kalla vintrar finns möjlighet att använda både Skryllesjön, Rögle dammar och omgivningarna för vintersport.

### Skötsel av leder och spår

Leder och spår anläggs och underhålls med material som harmonierar med området i övrigt.

### Detaljerade skötselanvisningar

I den mån mer detaljerade skötselanvisningar erfordras för delar av reservatet kan sådana utarbetas och bifogas skötselplanen.

Detaljerade skötselanvisningar skall utarbetas i samråd mellan naturvårdsförvaltaren och länsstyrelsen.

#### 4 ANLÄGGNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFSLIV

##### 4.1 Motiv och syften

Skrylleområdet är klassificerat som riksobjekt för både friluftsliv och naturvård. Området är synnerligen välbesökt och merparten av besökarna utgår från Skryllegården, Friluftsfrämjandets basanläggning för motion och friluftsliv.

Ett stort utbud med välhållna motionsspår och vandringsleder finns i området. En årsbesökssiffra på 4-500.000 personer till Skryllegårdens anläggningar visar hur viktig områdets skötsel och framtida disposition är.

Genom Lunds kommuns försorg har de gamla vattenverksdammarna vid Rögles förvandlats till trivsamma fiskdammar.

Det f d Bergquistska brottet förvandlas nu till en badsjö, Skryllesjön. Här kommer också att finnas rika möjligheter till vinteraktiviteter när klimatet så medger.

Ett under 1991 invigt Naturum finns i anslutning till Skryllegården. Här erbjuds goda möjligheter till ökad förståelse och inblick i naturens och markanvändningens skiftningar - allt från tiden just efter inlandsisens avsmältning fram till dags dato.

Sammantaget är Skrylleområdet det viktigaste centret för rekreation och friluftsliv i denna del av Sverige. Det är av mycket stor vikt att denna utåtriktade verksamhet både kan fortgå och utvecklas - framförallt genom att natur- och kulturvärdena bevaras och förstärks.

##### 4.2 Cykelvägar, motionsspår och vandringsleder

Från Lund kan området nås till fots eller med cykel via Linero eller Hardebergaspåret eller via cykelvägen till Dalby längs Dalbyvägen. Från Malmö och Staffanstorp är man hänvisad till att utnyttja större vägar. Från Dalby går en cykelväg parallellt med landsvägen till Södra Sandby. Inom området erbjuds med hjälp av vägarna förbi Rögles dammar resp Billebjer alternativa vägar till Skryllegården. Den gamla Hällestadsvägen ger liksom Åkestorpsvägen möjlighet till cykelturer in i hjärtat av området.

Motionsslingor av olika längd är utlagda i hela området - allt från det kortaste på 1250 meter till det längsta på en mil. Skåneleden går genom området, liksom en vandringsled mellan Dalby Söderskog och Prästaskogen. I anslutning till det tidigare nämnda Skrylle Naturum finns en naturstig med sträckning ned över naturreservatet Måryd. De markerade lederna har översiktligt angivits på karta 4.

Leder och spår anläggs och underhålls med material som harmonierar med området i övrigt.

#### 4.3 Toaletter och renhållning

Vid Skryllegården finns tillgång till toaletter och rikligt med sopbehållare. Dessutom finns toalett och sopbehållare vid Rögge dammar.

Ytterligare toaletter och sopbehållare kan utplaceras om så bedöms angeläget.

#### 4.4 Eldplatser

Eldplatser anvisas av naturvårdsförvaltaren eller den han sätter i sitt ställe.

#### 4.5 Information

Upplysning om reservatet, dess natur- och kulturvärden, målsättningen med områdets skötsel, vilka föreskrifter som gäller mm meddelas med hjälp av informationsskyltar, som skall sättas upp på välbesökta platser (karta 4).

En broschyr över området bör även utarbetas. Möjligheterna att samordna informationen med närliggande naturreservat bör beaktas.

### 5 FINANSIERING AV NATURVÅRDSSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning för den närmaste 5-årsperioden ska utföras och fogas till skötselplanen. Den ska därefter förnyas vart 5:e år.

Den ekonomiska ansvarfördelningen fördelas enligt nedanstående.

Kostnader som förorsakas av olika skogliga åtgärder bestrids av markägaren. Intäkter genom skogliga åtgärder tillfaller markägaren.

När fäladsmarken sätts i stånd bekostar Lunds kommun i egenskap av naturvårdsförvaltare avverkning av gran- och tallungskogen, uppsättning av stängsel, anordnandet av ett par genomgångar, iordningsställandet av två färistar vid Åkestorpsvägen och en vattningsanläggning för betesdjuren. Gagnvirke som utfaller i samband med avverkningen tillfaller markägaren.

Löpande underhållskostnader i form av stängselöversyn och röjningsarbete bekostas av markägaren/nyttjanderättshavaren.

Återskapandet av Ula kärr bekostas av Lunds kommun i egenskap av naturvårdsförvaltare.

Spår och leder underhålls enligt ett särskilt avtal mellan Friluftsförbundet och berörd markägare.

LÄNSSTYRELSEN  
Malmöhus län  
Miljövårdsenheten  
Bd A Larsson

## BESLUT

1993-05-11

BILAGA 1

231-16183/92  
1281-223

Lunds kommun ansvarar för fiskevård, kortförsäljning mm vid Rögles dammar, liksom för tömningen av latrin och sopor i detta område.

Informationsskyltar och en informationsbroschyr utarbetas och bekostas av Lunds kommun i egenskap av naturvårdsförvaltare.

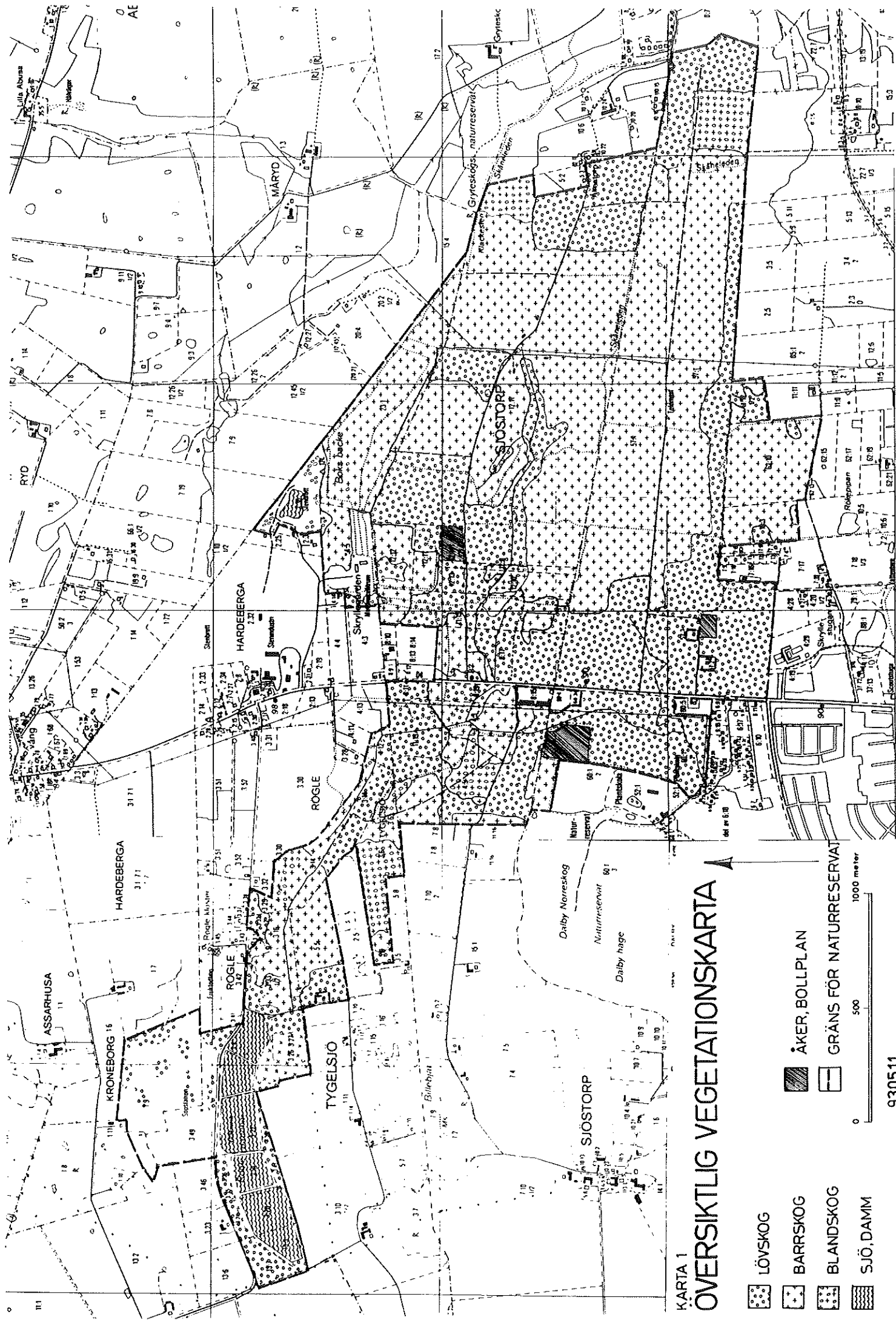
## 6 LITTERATUR

- Englesson, N. 1989. Förslag till naturvårdsplan för Lunds kommun.- Parkförvaltningen.
- Larsson, A. 1977. Skrylleområdet - översiktlig vegetationskartering och förslag till planeringsåtgärder. - Ekokonsult HB.
- Lunds Botaniska förening 1989. Lund-Dalby-S Sandby. Botaniskt särskilt värdefulla områden. - Parkförvaltningen.
- Parkförvaltningen. 1982. Skrylleområdet. Förslag till översiktlig markvårdsplan.
- Stadsarkitektkontoret. 1983. Skrylleområdet. Översiktsplan-83. Handlingsprogram.
- Sahlin, S. 1930. Romeleåsen. En studie över dess fäladsmark och skog. Medd från Lunds universitets geografiska institution. Ser C, No 5.

Skifteshandlingar och kartor på lantmäteriet, länsstyrelsen i Malmö

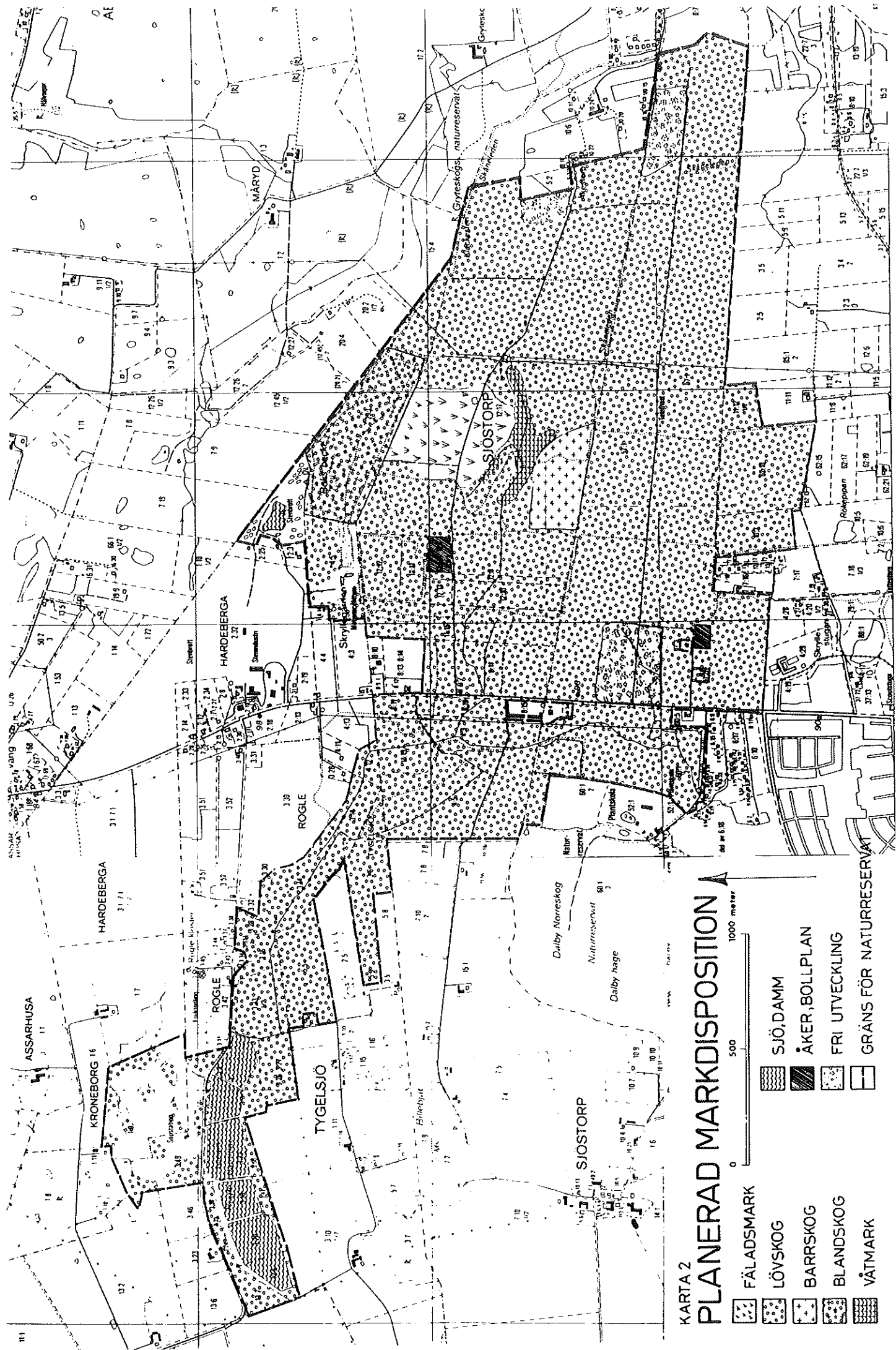
## 7 KARTOR och BILAGOR

- Karta 1. Översiktlig vegetationskarta
- Karta 2. Planerad markdisposition
- Karta 3. Områden där förändring av skog kommer att ske
- Karta 4. Anordningar för rekreation och friluftsliv
- Bilaga 1. Servitut och nyttjanderätter
- Bilaga 2. Ekonomisk kalkyl



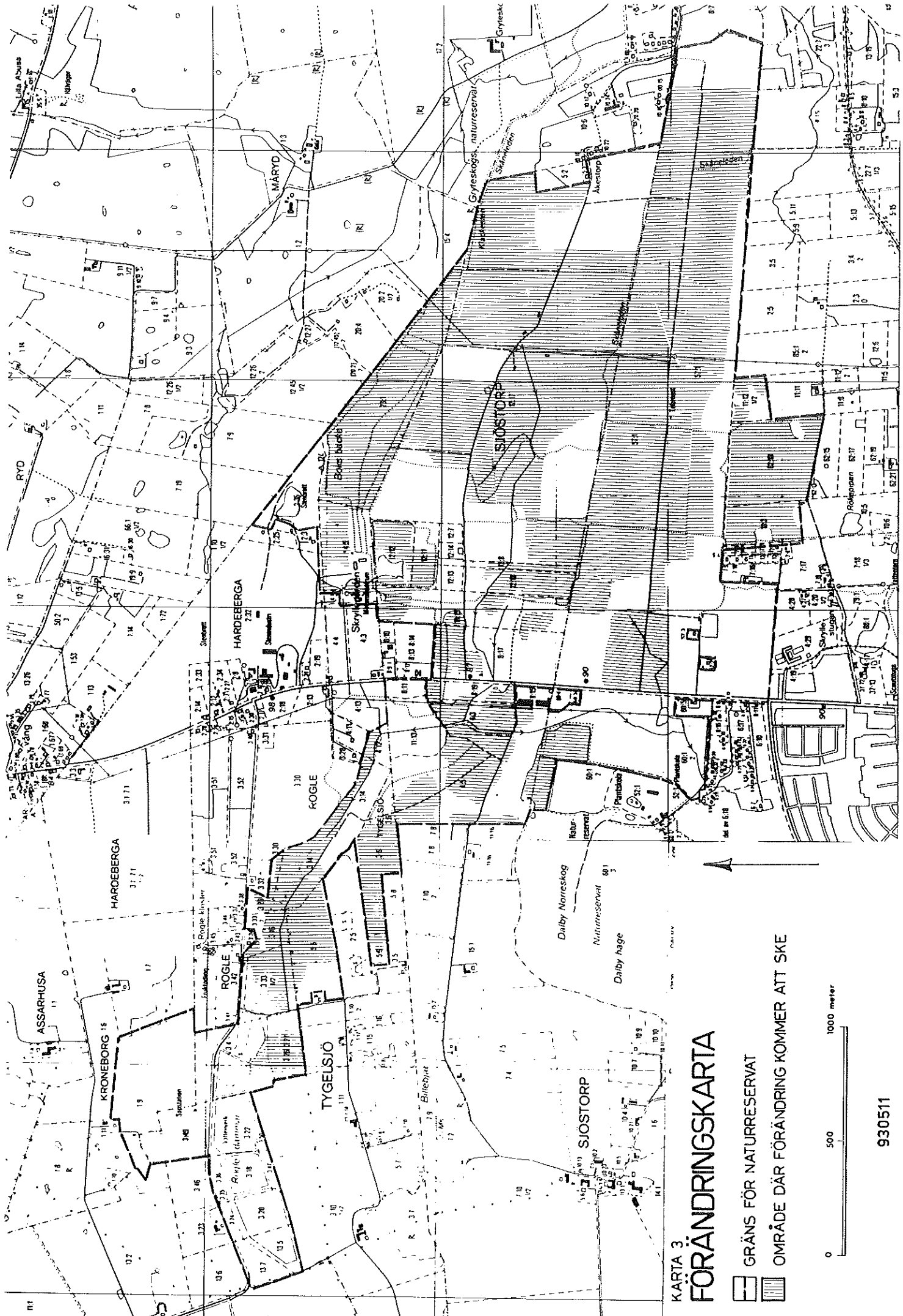
KARTA 1  
ÖVERSIKTLIG VEGETATIONSKARTA

- LÖVSKOG
- BARRSKOG
- BLANDSKOG
- SJÖ, DAMM
- ÅKER, BOLLPLAN
- GRÄNS FÖR NATURRESERVAT



KARTA 2  
**PLANERAD MARKDISPOSITION**

- |  |            |  |                         |
|--|------------|--|-------------------------|
|  | FÄLADSMARK |  | SJÖ, DAMM               |
|  | LÖVSKOG    |  | ÅKER, BOLLPLAN          |
|  | BARRSKOG   |  | FRI UTVECKLING          |
|  | BLANDSKOG  |  | GRÄNS FÖR NATURRESERVAT |
|  | VÅTMARK    |  |                         |

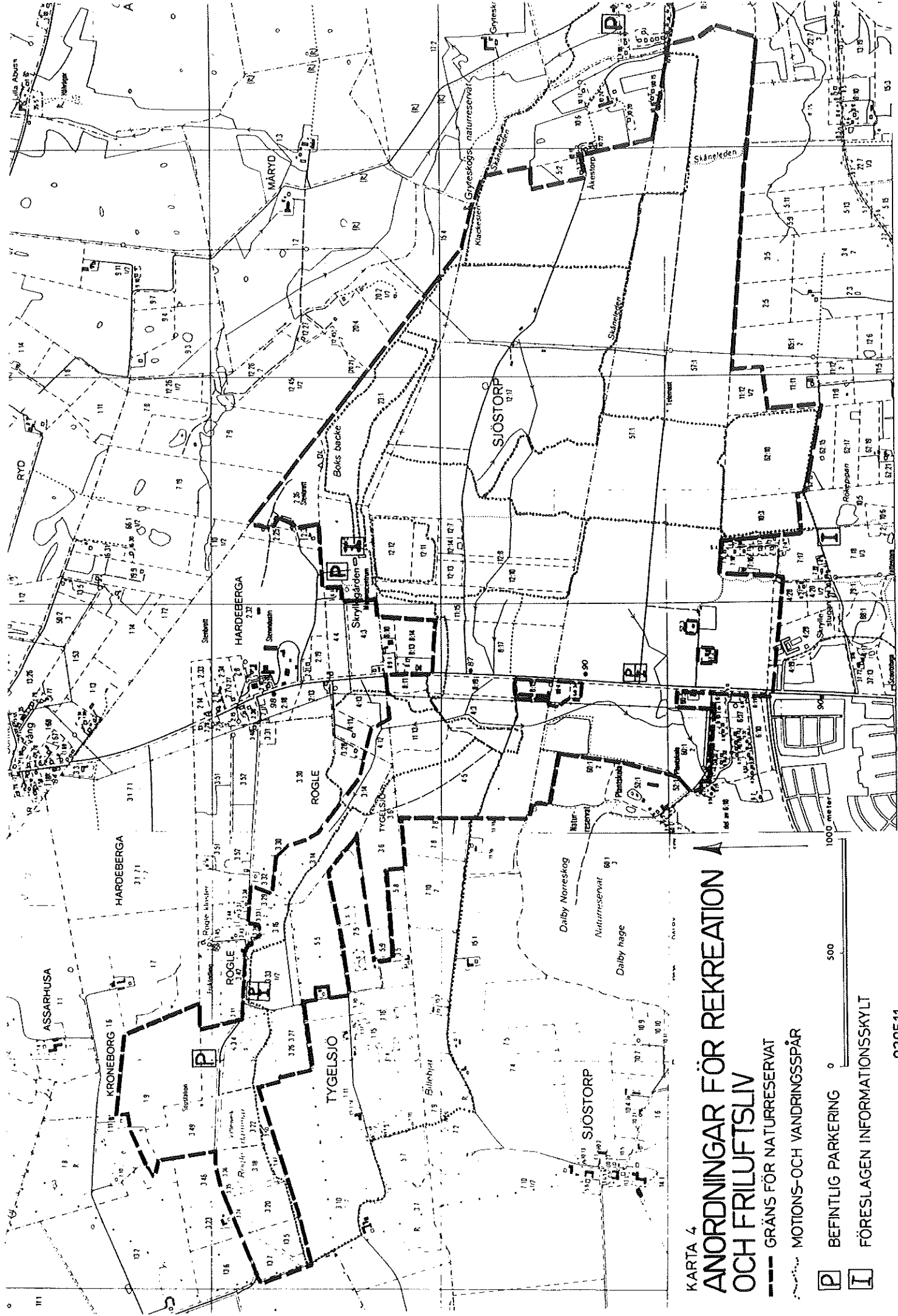


KARTA 3  
FÖRÄNDRINGSKARTA

- GRÄNS FÖR NATURRESERVAT
- OMRÅDE DÄR FÖRÄNDRING KOMMER ATT SKE

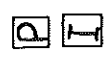


930511



KARTA 4  
**ANORDNINGAR FÖR REKREATION  
 OCH FRILUFTSLIV**

- GRÄNS FÖR NATURRESERVAT
- ... MOTIONS- OCH VANDRINGSSPÅR



- BEFINTLIG PARKERING
- FÖRESLAGEN INFORMATIONSSKYLTV

1000 meter

500

# **Ekonomisk kalkyl**

Naturreservatet Skrylle, Lunds kommun

Upprättad av Park- och naturförvaltningen i Lunds kommun 1992.

## RESERVATSKÖTSEL

Beloppen anges i 1000-tal kronor

|                                             | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
|---------------------------------------------|------|------|------|------|------|
| Återskapande av<br>fäladsmark               |      |      |      |      |      |
| -avverkning                                 | 0*)  | 0    | 0    | 0    | 0    |
| -stängsling                                 | - 65 | 0    | 0    | 0    | 0    |
| Betesdrift                                  | - 25 | +    | +    | +    | +    |
| Ula kärr, återställning                     | 0    | - 50 | +    |      |      |
| Röjning gran i område<br>med fri utveckling | - 10 | 0    | 0    | 0    | 0    |
| Latrin och sopor                            | - 10 | - 10 | - 10 | - 10 | - 10 |
| Informationsskyltar                         | - 50 |      |      |      |      |
| Broschyr (sponsras<br>av Sparbanken)        | - 10 | 0    | 0    | 0    | 0    |
| <b>Summa kostnader (-)</b>                  | 170  | 60   | 10   | 10   | 10   |

\* = intäkterna beräknas motsvara kostnaderna

+ = kostnader som tillkommer, men som ännu ej kan beräknas